

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 14. jul 2021.godine

RTS- Profesorka Jovanović: Zalažem se za obaveznu vakcinaciju određenih grupa

BLIC- I SRBIJA UVODI OBAVEZNU VAKCINACIJU MEDICINARA? Prvi korak je već napravljen, ostaje još da nadležni PRELOME

BLIC- ZAVRŠENA SEDNICA KRIZNOG ŠTABA Ovo je bila ključna tema!

BLIC- Svetska zdravstvena organizacija PROTIV MEŠANJA VAKCINA!

N1- Dr Ostojić: Krenućemo sa vakcinisanjem dece od 12 godina, iz određenih grupa

Profesorka Jovanović: Zalažem se za obaveznu vakcinaciju određenih grupa

Delta soj je registrovan i nalazi se u cirkulaciji, a potrebno je vreme da postane dominantan, rekla je za RTS virusolog prof. Tanja Jovanović. Naglasila je da je masovna vakcinacija prioritet i dodala da što se virus duže nalazi u cirkulaciji ima više prilike da se menja, kao i da je sa svakim novim sojem potrebno podići nivo kolektivnog imuniteta.

Profesorka Medicinskog fakulteta Tanja Jovanović je rekla za RTS da što se virus duže nalazi u cirkulaciji ima više prilike da se menja i da je sa svakim novim sojem potrebno podići nivo kolektivnog imuniteta i da je trenutno za zaštitu potrebno da se vakciniše 80 odsto populacije.

"Samo na taj način sprečićemo dalje širenje virusa i onemogućiti da virus nađe onoga koji nije zaštićen. Prema tome, mi imamo dva puta pred sobom. Jedan put je da poštujemo epidemiološke mere, drugi jeste vakcinacija. Jedino tako možemo da stanemo na put kovidu 19, odnosno da uspostavimo kontrolu nad epidemijom i da naredni slučajevi budu sporadični, a ne u formi epidemije", istakla je Tanja Jovanović.

"Potrebno je vreme da delta soj postane dominantan"

Govoreći o delta soju, profesorka Jovanović, koja je virusolog, navela je da se taj soj nalazi u cirkulaciji i da je potrebno vreme da postane dominantan. Dodala je da očekuje da delta soj postane dominantan početkom septembra.

"Masovna vakcinacija je prioritet, ali pored masovne vakcinacije je potrebno razmišljati i o dužini trajanja imuniteta koji se postiže vakcinacijom, kao i o određenoj grupi osoba koje iz raznoraznih razloga, pre svega zdravstvenih, nisu razvili vakcinalni imunitet", kazala je profesorka.

Dodala je da starije osobe koje imaju slabiji imunski odgovor, osobe sa hroničnim i autoimunskim bolestima, mogu da budu u riziku, pošto nisu razvili odgovor na vakcinu i da, pre svega, za njih treba razmatrati treću dozu vakcine.

Govoreći o uvođenju obavezne vakcinacije, Tanja Jovanović je rekla da svako ima pravo da bira između zdravlja i bolesti, ali da nema pravo da ugrožava život i zdravlje drugih.

"Ja se zalažem za neki vid obavezne vakcinacije u određenim grupama stanovništva", kazala je profesorka Jovanović.

Vakcinu primilo 75 odsto studenata četvrte i pete godine medicine

Predsednik Studentskog parlamenta Medicinskog fakulteta Aleksandar Đurić rekao je za RTS da je vakcinisano 75 odsto studenata četvrte i pete godine studija, ali i da je vakcinu primio i veliki broj studenata šeste godine.

"U narednom periodu planiramo da za prve tri godine sprovedemo anketu koja će nam pokazati koliko je tačno studenata vakcinisano i koji su to razlozi zbog kojih oni nisu još vakcinisani. Studenti najčešće navode da se plaše da je vakcina previše brzo napravljena i vode se time da su mladi i da njih korona neće previše pogoditi, da će oni to preležati na nogama, što, naravno, nije tačno, jer imamo primere da ima i težih slučajeva kod mladih", kazao je Đurić.

Dodao je da iskustvo boravka studenata medicine u kovid bolnicama, gde mogu da se uvere ko sve može da oboli od korone, može da bude velika motivacija za mlade da se vakcinišu.

"U tom trenutku najbolje vidimo kakva je situacija i to nas pokrene da se ne dvoumimo previše", istakao je Aleksandar Đurić i dodao da se on vakcinisao u februaru i da su putem predavanja pokušali da motivišu mlade da se vakcinišu.

"Studenti pokazali i društvenu i individualnu odgovornost"

Virusolog prof. Tanja Jovanović je pohvalila studente medicine pošto su pokazali i društvenu i individualnu odgovornost.

"Ne samo po pitanju vakcinacije, nego od samog momenta početka pandemije kovida 19, oni su se uključili u različite aktivnosti i pomagali zdravstvenom sistemu. Prvo su radili u okviru kol-centara, davali informacije građanstvu o samom virusu, infekciji, o načinu kako je moguće dijagnostikovati bolest, a zatim su i ušli u zdravstveni sistem i pomagali oko administriranja podataka i pomagali lekarima koji su imali mnogo više posla oko samih pacijenata", istakla je profesorka Jovanović.

Dodala je da su studenti već bili u zdravstvenom sistemu, pratili pacijente i na taj način su shvatili šta znači kovid 19 i kako se suočiti sa jednom novom pandemijom.

"Mi smo zajedno sa njima, pre svega sa Studentskim parlamentom, organizovali brojne tribine. Već u maju mesecu je bila organizovana prva tribina gde smo ih informisali o svim novim saznanjima vezano za virus, za patogenezu bolesti, za laboratorijsku dijagnostiku i sve ostalo što je bilo potrebno da znaju kako da sačuvaju sebe", navela je profesorka.

Dodala je da je bio održan i kurs o pravilnom oblačenju i svlačenju lične zaštitne opreme, zbog čega su bili spremni da već u maju prošle godine, kada je situacija bila mirna, sa onlajn nastave pređu na nastavu na klinikama i nakon testiranja nijedan student nije bio pozitivan.

I SRBIJA UVODI OBAVEZNU VAKCINACIJU MEDICINARA? Prvi korak je već napravljen, ostaje još da nadležni PRELOME

Svi zdravstveni radnici i medicinsko osoblje u Srbiji koji nisu vakcinisani moraće da urade PCR test na korona virus o svom trošku pre povratka na posao. Ova mera bi mogla da bude uvod u obaveznu vakcinaciju zaposlenih u zdravstvu u našoj zemlji, a to su već uvele Grčka i Francuska.

Nevakcinisanom osoblju praktično je uslov za povratak na posao PCR test, bilo da se vraćaju sa odmora, slobodnih dana ili bolovanja. Rezultati ne smeju biti stariji od 48 sati i predaju se nadležnom načelniku odeljenja ili rukovodiocu. Ova mera se uvodi jer su zabeleženi slučajevi prenosa infekcije i na osoblje i na pacijente, koji se za sada kreću u malim brojkama. Međutim, četvrti talas praktično još nije ni počeo.

To je instrukcija Ministarstva zdravlja, ali sudeći po iskustvu evropskih zemalja, možda i korak ka obaveznoj vakcinaciji zdravstvenog osoblja.

Četvrti talas već je uzeo maha u zapadnoj Evropi, zbog čega su pojedine zemlje preduzele mere kako bi, pre svega, ubrazale i povećale vakcinaciju kao jedino pravo oružje protiv pandemije kovida.

Grčka i Francuska uvode obaveznu vakcinaciju za zdravstvene radnike, a u ovim državama ulazak u kafiće, restorane, tržne centre, pozorišta i bioskope biće dozvoljen samo posetiocima s potvrdom o vakcinaciji ili negativnim PCR testom.

Pošto je četvrti talas korone neizbežan u Srbiji, a zarazniji delta soj sve dominantniji, postavlja se pitanje da li i naša zemlja treba, poput Francuske i Grčke, da podstakne bržu i vakcinaciju.

Ne treba zaboraviti da je Srbija još krajem maja uvela obaveznu vakcinaciju pripadnika policije i vojske. Sporadično se najavljivala i obavezna vakcinacija zdravstvenih radnika, ali do toga, ipak, nije došlo. Da li je sada pravo vreme za to, pogotovo što epidemiolozi listom ponavljaju da je leto idealni period za masovnu vakcinaciju i adekvatnu pripremu za znatno teže epidemiološke uslove najesen?

Dr Kon: Obavezna vakcinacija legitimna tema

Član Kriznog štaba dr Predrag Kon više puta je ponovio da je obavezna vakcinacija legitimna tema.

- Pitanje zašto se ne uvede obavezna vakcinacija je na mestu. Mi u Kriznom štabu smo rekli da treba da bude obavezna za medicinske radnike – naglasio je dr Kon.

I dr Šekler podržava obaveznu vakcinaciju

I virusolog Milanko Šekler oheručke podržava obaveznu vakcinaciju zdravstvenih radnika.

- Meni je logično da se zdravstveni radnici vakcinišu i budu zaštićeni u kontaktu sa pacijentima. Ne daj Bože, ako se inficiraju od kovida, završe u bolnici ili umru oni na taj način ugrožavaju zdravstveni sistem – ističe dr Šekler za "Blic".

Naš sagovornik podvlači da bi obavezna vakcinacija svakako doprinela da mnogi ozbiljnije shvate pandemiju.

- Skoro sam sreo jednog mladića koji mi je rekao da će se vakcinisati kada vakcinacija bude obavezna. Kada sam ga pitao zašto tek tada, rekao mi je da čim vakcinacija nije obavezna to znači da pandemija nije ozbiljna. Nisam znao šta da mu odgovorim, izbio mi je sve argumente – naglašava Šekler.

Kako kaže, ne razume zbog čega ljudi i dalje imaju otpor prema vakcinaciji.

- Do sada je u svetu dato tri miliona doza, a kod nas je vakcinisano 2,8 miliona ljudi. Gde su ti ljudi kojima je bilo toliko loše ili koji su, ne daj Bože, umrli od vakcine? Do sada bi se sigurno čulo i videlo da postoje takvi – objašnjava dr Šekler.

Virusolog iz Kraljeva, takođe, smatra da je uslovljavanje ulaska u zatvorene objekte potvrdom o vakcinaciji ili negativnim PCR testom odlično rešenje.

- To je već uveo Beč. Na taj način podstiče se veliki broj mladih da se vakciniše. Ako vi na svaka dva dana treba da radite PCR test da biste ušli u kafić i restoran, to je već veliki trošak. U Beču je to uslov i za odlazak kod frizera, u teretanu, gradski prevoz... - podvlači Šekler.

Dr Petrović: Već kasnimo s obaveznom vakcinacijom

Epidemiolog dr Radmilo Petrović smatra da se kasni sa uvođenjem obavezne vakcinacije pošto se delta soj već raširio.

- Svakako podržavam obaveznu vakcinaciju zdravstvenih radnika, ali mislim da smo izgubili puno vremena jer je od prve doze do sticanja imuniteta nakon druge doze potrebno mesec i po dana. Zdravstveni radnici su najviše izloženi infekciji, a pritom, ako su asimptomatski slučajevi, mogu virus nesvesno da prenose drugima. Bolnice i ambulante su rasadnici kovida – ocenjuje dr Petrović za "Blic".

Kako kaže, ukoliko potvrda o vakcinaciji ili negativni PCR test bude uslov za ulazak u ugostiteljske objekte to će motivisati, pre svega, mlade da se vakcinišu.

- Mladi moraju da znaju da vakcinaciju štite i sebe i svoju okolinu, svoje ukućane, svoje najbliže... Ne treba biti sebičan. Ako tebi možda korona ne može ništa, to ne znači da nije opasna po druge – zaključuje dr Petrović.

Obavezna vakcinacija i pravno moguća

Da je u Srbiji obavezna vakcinacija protiv korone i pravno moguća svedoči Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, koji je u novim odredbama ostavio prostor da se odluka o obaveznoj vakcinaciji donese ukoliko za tim bude potrebe.

Ta odluka, prema novom zakonskom rešenju, spada u nadležnost ministra zdravlja, a donosi se posebnom uredbom. Zakon propisuje i kazne za one koji bi, u takvom slučaju, odbili obaveznu imunizaciju.

O tome je za "Blic" govorila i v.d. direktora Instituta za javno zdravlje Milan Jovanović "Batut" dr Verica Jovanović.

Verica Jovanović

- U skladu sa članom 33 Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, vanredna imunizacija, koja može biti preporučena ili obavezna, naređuje se aktom ministra zdravlja, u skladu sa preporukama Svetske zdravstvene organizacije, a na predlog Instituta za javno zdravlje Srbije i uz saglasnost Republičke stručne komisije za zarazne bolesti - navela je u svom odgovoru doktorka Jovanović.

Obavezna vakcinacija upravo se pominje i u samom zakonu.

- U slučaju pojave epidemije zarazne bolesti koje su utvrđene zakonom ili druge zarazne bolesti, može se odrediti i preporučena ili obavezna vanredna imunizacija protiv te zarazne bolesti za sva lica, odnosno za određene kategorije lica, ako se utvrdi opasnost od prenošenja te zarazne bolesti, kao i u slučaju

unošenja u zemlju određene zarazne bolesti, u skladu sa planovima za odstranjivanje i održavanje statusa iskorenjivanja određenih zaraznih bolesti - navodi se u zakonu.

Kazne za one koji neće da se vakcinišu

Zakon takođe propisuje i kazne za one koji odbijaju obaveznu imunizaciju i o tome je doktorka Jovanović govorila za "Blic".

- Prema članu 85 Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti predviđena je novčana kazna u iznosu od 50.000 do 150.000 dinara za fizičko lice ako odbije obaveznu imunizaciju lica određenog uzrasta kao i za fizičko lice koje ne postupa po propisima, odlukama ili naredbama koje donose nadležni organi u skladu sa ovim zakonom, a kojima se određuju mere za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, što bi verovatno bio slučaj kada je u pitanju obavezna vanredna imunizacija na osnovu naredbe ministra zdravlja - objašnjava doktorka Jovanović.

Šira ovlašćenja ministra

Prema zakonu, ministar zdravlja ima šira ovlašćenja i mogućnost donošenja određenih mera.

Ministar zdravlja Zlatibor Lončar

Ministar na osnovu predloga Komisije i Zavoda može narediti:

- a) zabranu okupljanja na javnim mestima
- b) ograničenje kretanja stanovništva u području zahvaćenom vanrednom situacijom;
- v) zabranu ili ograničenje putovanja;
- g) zabranu ili ograničenje prometa pojedinih vrsta robe i proizvoda;
- d) vanrednu vakcinaciju;
- đ) mere lične zaštite od infekcije.

Radi sprečavanja unošenja zaraznih bolesti u zemlju, suzbijanja i sprečavanja njihovog prenošenja u druge zemlje, ministar na predlog Komisije i Zavoda može narediti mere za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, i to:

- 1) zabranu putovanja u zemlju u kojoj vlada epidemija zarazne bolesti;
- 2) zabranu kretanja stanovništva, odnosno ograničenje kretanja stanovništva u području zahvaćenom određenom zaraznom bolešću, odnosno epidemijom te zarazne bolesti;
- 3) zabranu ili ograničenje prometa pojedinih vrsta robe i proizvoda;

4) obavezno učešće zdravstvenih ustanova, drugih oblika obavljanja zdravstvene delatnosti, drugih pravnih lica, preduzetnika i građana u suzbijanju zarazne bolesti i korišćenju određenih objekata, opreme i prevoznih sredstava radi suzbijanja zaraznih bolesti;

5) Obavezan lekarski pregled, laboratorijsko ispitivanje ili podnošenje izveštaja o laboratorijskom ispitivanju prilikom ulaska u zemlju iz određenih zemalja.

U Grčkoj obavezna vakcinacija i za radnike domova za stare

Grčki premijer Kirijakos Micotakis najavio da će Grčka uvesti obaveznu vakcinaciju za zdravstvene radnike i osoblje u staračkim domovima.

- Vakcinacija će biti obavezna od 1. septembra za zdravstvene radnike, a osoblje u staračkim domovima treba da bude vakcinisano najkasnije do 16. avgusta. Ko ne bude hteo, biće privremeno suspendovan s posla – upozorio je Micotakis, i dodao da se obavezna vakcinacija uvodi i u vojsci.

Kako je rekao, Vlada je to odlučila da bi podstakla više ljudi da se vakciniše, dok se naglo širi delta soj koronavirusa, i pošto se “pokazalo da je 99 odsto bolesnika na respiratorima u bolnicama nevakcinisano”.

Tri četvrtine Grka starijih od 60 godina do sada je vakcinisano. U Grčkoj je potpuno vakcinisano 4,3 miliona od 10,7 miliona stanovnika.

- Zemlja se neće zatvoriti zbog stavova nekih – odgovorio je Micotakis.

Premijer Grčke posebno je apostrofirao da od petka stupaju na snagu mere prema kojima će ulazak u zatvorene objekte kao što su pozorišta, bioskopi i barovi biti dozvoljen samo vakcinisanima ili onima s negativnim PCR testom.

Kako je naglasio, takva mere se već primenjuje u Austriji, Danskoj, Nemačkoj i Luksemburgu.

Francuska uvodi zdravstvene propusnice

I francuski predsednik Emanuel Makron istakao da će svi zdravstveni radnici u ovoj državi morati da se vakcinišu do 15. septembra.

- Svi zaposleni u zdravstvenim ustanovama, bilo da su medicinsko osoblje ili ne, kao i osobe koje su u kontaktu sa osetljivim osobama, moraće da se vakcinišu. Imaće do 15. septembra da se vakcinišu, a zatim će biti primenjene sankcije - rekao je Makron.

Takođe, Francuska uvodi i takozvane zdravstvene propusnice koje će od avgusta biti obavezne u restoranima, kafićima i prevozu.

- Zdravstvena propusnica će se primenjivati i u tržnim centrima, kao i u bolnicama, domovima za stare, socijalnim ustanovama, ali i u avionima, vozovima i autobusima za duge vožnje. Na ta mesta će moći da idu samo vakcinisani ili osobe sa negativnim testom - rekao je francuski predsednik.

Makron je naglasio da će za desetak dana ta propusnica biti obavezna i u objektima zabave i kulture.

Inače, oko 40 odsto stanovništva Francuske je u potpunosti vakcinisano.

Podsećanja radi, Moskva je još sredinom juna uvela obaveznu vakcinaciju radnika u uslužnom sektoru, trgovini, ugostiteljstvu, transportu, zdravstvu, stambeno-komunalnim uslugama, obrazovanju i kulturi. I tako postala prvi grad u svetu koji je to učinio.

ZAVRŠENA SEDNICA KRIZNOG ŠTABA Ovo je bila ključna tema!

Posebno porazan podatak za nas je da je tek preko 17 odsto mladih vakcinisano, rekla je danas nakon sednice Kriznog štaba za borbu protiv korona virusa epidemiolog i ministarka Darija Kisić Tepavčević.

Ona je naglasio da u većini zemalja sveta dolazi do pogoršanja situacije.

- Što se tiče naše zemlje jeste povoljna situacija, ali beležimo blag porat. jeste vreme godišnjih odmora, ali virus je još uvek tu - kazala je ona i dodala da u odnosu na broj hospitalizovanih pacijenata preko 90 odsto nije vakcinisano.

Ona je time ukazala na značaj vakcinacije.

- Najveći deo sastanka je bio posvećen vakcinaciji, jer ona štiti od smrtnih ishoda. Štitimo one koje najviše volimo - istakla je ona i naglasila da je preko 2.5 miliona ljudi vakcinisano, što je 49 odsto.

Kisić Tepavčević je naglasila da to nije dovoljno.

- Naš glavni grad prednjači po vakcinaciji, zatim Priboj, Niš, Užice, Kladovo, Kikinda i Novi Sad koji su iznad 50 odsto vakcinisanih - ističe.

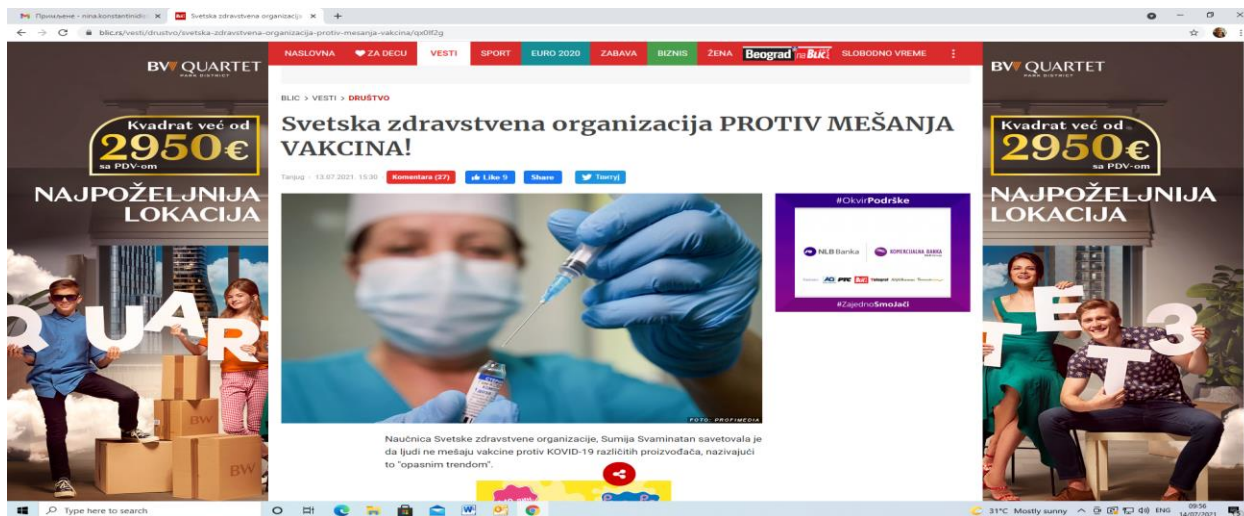
Vrlo lako, navodi, situacija može da izmakne kontroli.

Podsećamo, u poslednja 24 sata u Srbiji je na korona virus testirano 9.383 osoba, od kojih je pozitivno 145 dok su, nažalost, tri osobe preminule.

Na respiratorima su četiri pacijenta.

Četvrti talas korona virusa izazvan delta sojem čiji se pik očekuje najkasnije u septembru i uvođenje treće doze vakcine za koju će se preporuka znati u narednih dve nedelje, glavne su teme sednice. Brojke obolelih u Srbiji za sada su pod kontrolom, ali je primetna tendencija širenja virusa.

Trenutak za alarmiranje i preduzimanje neophodnih koraka kako bi se sprečilo masovno razboljevanje kakvo smo imali u prethodnim talasima.

Svetska zdravstvena organizacija PROTIV MEŠANJA VAKCINA!

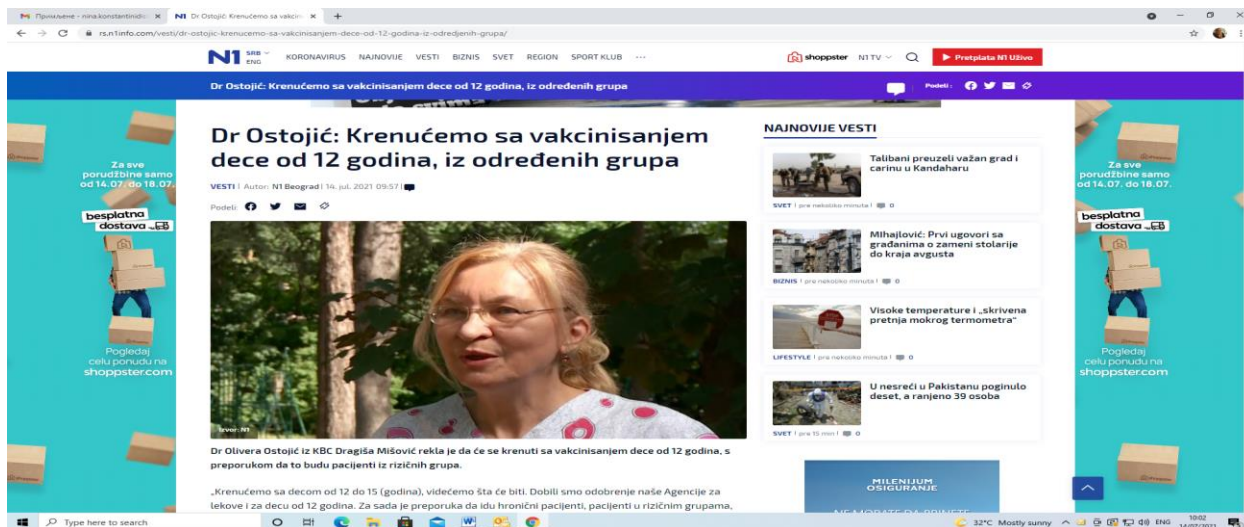
Naučnica Svetske zdravstvene organizacije, Sumija Svaminatan savetovala je da ljudi ne mešaju vakcine protiv KOVID-19 različitih proizvođača, nazivajući to "opasnim trendom".

Dodala je da će u zemljama biti haotična situacija ako građani sami počnu da odlučuju kada će i ko uzimati drugu, treću i četvrtu dozu, piše Rojters.

SZO je objavila da su samo neki podaci o mešanju vakcina dostupni i da se očekuje više.

Strateška savetodavna grupa stručnjaka iz SZO u junu je rekla da bi vakcina Fajzer mogla da se koristi kao druga doza nakon prve doze AstraZeneke, ako u međuvremenu dođe do nestašice Fajzer vakcina.

U toku je obrada daljih kliničkih ispitivanja koje je vodio Univerzitet u Oksfordu, a koje će se baviti mešanjem AstraZeneke i Fajzera, kao i Moderne i Novovak vakcina.

Dr Ostojić: Krenućemo sa vakcinisanjem dece od 12 godina, iz određenih grupa

Dr Olivera Ostojić iz KBC Dragiša Mišović rekla je da će se krenuti sa vakcinisanjem dece od 12 godina, s preporukom da to budu pacijenti iz rizičnih grupa.

„Krenućemo sa decom od 12 do 15 (godina), videćemo šta će biti. Dobili smo odobrenje naše Agencije za lekove i za decu od 12 godina. Za sada je preporuka da idu hronični pacijenti, pacijenti u rizičnim grupama, što se tiče mlađe kategorije. Ovi od 16 godina – bilo bi lepo, kad su već bili na Egzitu, i da se vakcinišu“, rekla je dr Ostojić u Novom danu.

Agencija za lekove i medicinska sredstva ranije je saopštila da je odobrila korišćenje Fajzerove vakcine za decu uzrasta od 12 do 15 godina. „Potvrđeno je su se stekli svi zakonski uslovi – a pre svega da su ispunjeni najviši stručni kriterijumi koji se odnose na bezbednost i efikasnost – i donet je zaključak da se ova vakcina može koristiti kod populacije uzrasta od 12-15 godina u Republici Srbiji“, navedeno je tada u saopštenju Agencije za lekove.

Doktorka kaže da poslednjih nedelju dana imaju troje dece s bolesnim mamama na odeljenju u KBC Dragiša Mišović. Imaju blaže do srednjih kliničkih slika, ali deca su mala, zaražena od svojih roditelja u

kućnim uslovima, navodi. Pre toga, kako dodaje, dve nedelje nije bilo dece na dečjem kovid-oddeljenju ove bolnice.

Ali, videli smo Egzit, vidimo da se organizuju razni kampovi, letovanja, razne rekreativne nastave, i tu postoji mogućnost da krene da se širi koronavirus, videćemo, ali molimo mlade roditelje da se vakcinišu, molimo decu od 16 do 18 godina, navela je doktorka. Ambulantnih pregleda ovih dana nema puno, dodaje.

Govoreći o delta soju kaže da se primetilo do sada da se on više širio, da je u jednom trenutku širenja više dece obolelo, ali da se klinička slika gotovo nije se razlikovala u odnosu na prethodne sojeve.